

Sygn. akt I PK 94/10

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Flemming-Kulesza (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Zbigniew Hajn (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Zbigniewa S.
przeciwko Pomorskiej Spółce Gazownictwa Sp. z o. o. o indywidualne świadczenie
osłonowe w kwocie 50.000 zł,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 listopada 2010 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych
z dnia 19 lutego 2010 r.,

oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Powód Zbigniew S. wniósł pozew o zapłatę 50.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 1 lutego 2008 r. do dnia zapłaty tytułem indywidualnego świadczenia osłonowego należnego w związku z likwidacją jego stanowiska pracy.

Pozwany Pomorski Operator Systemu Dystrybucyjnego sp. z o.o. wniósł o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 21 maja 2008 r., Sąd Rejonowy Sąd Pracy, oddalił powództwo i nie obciążył powoda kosztami procesu.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że powód świadczył pracę w pozwanej Spółce na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy od 10 czerwca 1996 r. do 31 stycznia 2008 r., w tym ostatnio od 15 stycznia 2002 r. jako inkasent. Następnie, od 1 stycznia 2003 r., powód został przejęty na zasadzie art. 23¹ k.p. przez wchodzącą w skład Grupy Kapitałowej PGNiG Spółkę Gazownictwa sp. z o.o. - Oddział Zakład Gazowniczy w O.. W związku z koniecznością dostosowania struktur pozwanej spółki do wymogów unijnych w lipcu 2007 r. obrót gazem został oddzielony od jego dystrybucji i stanowiska inkasenta zostało przydzielone do Pomorskiego Operatora Systemu Dystrybucyjnego Spółka z o.o. w G. - Oddział Dystrybucji Gazu w O., a zakres obowiązków przypisany do stanowiska monterza sieci i instalacji, które powierzono powodowi. Zakres jego obowiązków nie został zmieniony. W okresie od 2002 r. na terenie całej Polski w jednostkach Grupy Kapitałowej Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. w Warszawie, w ramach której działa pozwana Spółka, były prowadzone działania restrukturyzacyjne, mające na celu zmianę funkcji dotychczasowych komórek organizacyjnych oraz likwidację części z tych komórek. W związku z tymi działaniami został opracowany program restrukturyzacji zatrudnienia oraz wydzielenia funkcji z Grupy Kapitałowej PGNiG S.A. w latach 2005 - 2007, przedłużony aneksem na lata kolejne, który dla Grupy Kapitałowej był traktowany jako źródło prawa pracy. Dnia 18 października 2007 r. pozwana dokonała wypowiedzenia powodowi warunków pracy w ten sposób, że zaproponowała mu po trzymiesięcznym okresie wypowiedzenia od 1 lutego 2008 r. stanowisko kontrolera sieci gazowej w punkcie dystrybucji gazu O. oraz wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 2.600 zł miesięcznie. Jako przyczynę wypowiedzenia warunków wskazano zmiany organizacyjne wynikające z wprowadzenia nowego regulaminu

organizacyjnego polegające na zmianie dotychczasowej etatyzacji komórki organizacyjnej, w której powód był zatrudniony. Powód odmówił przyjęcia nowych warunków uznając, że dojazdy do O. byłyby dla niego zbyt uciążliwe. Stanowiska swego nie zmienił, mimo prowadzenia z nim zachęcających rozmów i wskazywania na możliwość awansu w przyszłości. Nadto, Sąd Rejonowy ustalił, że powód nie był ujęty w imiennym wykazie pracowników objętych planem restrukturyzacji zatrudnienia na 2008 r. Świadczenie, którego powód się domagał, jest nieznanie powszechnie obowiązującym przepisom prawa pracy i wynika wyłącznie z przepisów wewnętrznych obowiązujących u pozwanej. Przepisy te to przede wszystkim Program restrukturyzacji zatrudnienia oraz wydzielania niektórych funkcji z grupy kapitałowej PGNIG S.A. lata 2005-2007 (II etap) wraz z aneksem z października 2007 r.

Sąd Rejonowy uznał, że fakt nabycia przez powoda prawa do odprawy pieniężnej przewidzianej ustawą z dnia 13 maja 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników nie jest jednoznaczny z nabyciem uprawnień do świadczenia osłonowego przewidzianego na wypadek likwidacji stanowiska pracy. Program przewiduje bowiem dalej idące działania osłonowe od wynikających z przepisów ogólnych i jego postanowienia muszą być stosowane ściśle i nie mogą być traktowane rozszerzająco. Z postanowień Programu wynika natomiast, że tylko w odniesieniu do takiego pracownika, którego stanowisko jest likwidowane w rozumieniu działań restrukturyzacyjnych objętych programem, będzie możliwe przyznanie prawa do świadczenia osłonowego. Może to być wyłącznie pracownik imiennie przewidziany w planie restrukturyzacji, którego stanowisko jest wskazane jako likwidowane, a powód takich przesłanek nie spełnia. W ocenie Sądu wypowiedzenie powodowi warunków pracy i zaproponowanie nowego stanowiska pracy nie było działaniem pozornym, lecz rzeczywiście zmierzało do zapewnienia mu dalszego zatrudnienia. Zatem rozwiązanie z powodem stosunku pracy nie nastąpiło z powodu likwidacji stanowiska pracy w rozumieniu programu restrukturyzacji, który to uzasadniałby nabycie prawa do świadczenia osłonowego w nim przewidzianego.

W apelacji powód zaskarżył powyższy wyrok całości zarzucając przyjęcie bez dostatecznej podstawy, że jego stanowisk pracy w N. nie zostało zlikwidowane.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji powoda w całości i zasądzenie kosztów procesu.

Rozstrzygnięciem z dnia 26 września 2008 r. Sąd Okręgowy zmienił wyrok Sądu Rejonowego w ten sposób, że zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda 50.000 zł tytułem dodatkowego indywidualnego świadczenia osłonowego z ustawowymi odsetkami od 15 marca 2008 r. do dnia zapłaty oraz zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.350 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał, że zgromadzony w pierwszej instancji materiał dowodowy jest pełny i nie zachodzi konieczność przeprowadzenia innych dowodów, a jedynie dokonania własnej oceny wyników postępowania.

Zdaniem Sądu Okręgowego Sąd pierwszej instancji mylnie przyjął, że w odniesieniu do Zbigniewa S. osoby reprezentujące pracodawcę nie podjęły decyzji początkowo o zmianie a następnie likwidacji jego stanowiska pracy. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wyraźnie wskazywał, że stan zatrudnienia Pomorskiego Operatora Systemu Dystrybucyjnego sp. z o. o. Oddział Dystrybucji Gazu w O., Punkt Dystrybucji Gazu w N. zarówno na 25 czerwca 2007 r. jak i na 31 stycznia 2008 r. kształtował się co prawda na poziomie 6 etatów, jednak stanowisko inkasenta w tym czasie zostało zlikwidowane, natomiast zwiększono liczbę etatów montera sieci i instalacji. Następnie w celu zmniejszenia etatów montera sieci i instalacji dokonano wypowiedzenia zmieniającego, na podstawie którego powód miał świadczyć pracę w Oddziale w O. na innym stanowisku. Sąd Okręgowy uznał, że zlikwidowane stanowisko inkasenta, jak również zredukowane stanowisko montera sieci i instalacji zajął właśnie powód, przez co spełnione zostały wszelkie przesłanki, o których mowa w pkt 6 Programu Restrukturyzacji Zatrudnienia, by nabyć prawo do dodatkowego indywidualnego świadczenia osłonowego.

W skardze kasacyjnej pozwana zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego w całości, podnosząc naruszenie prawa materialnego, a mianowicie postanowień Programu Restrukturyzacji Zatrudnienia oraz wydzielania niektórych funkcji z Grupy

Kapitałowej PGNiG S.A. w latach 2005 - 2007 (II etap) zmienionego aneksem numer 1 z dnia 25 października 2007 r., który na mocy jego postanowień oraz w związku z art. 9 Kodeksu pracy stanowi źródło prawa pracy dla Grupy Kapitałowej PGNiG SA.

Pozwana wskazała, że od 6 października 2008 r. zmianie uległa nazwa Pomorskiego Operatora Systemu Dystrybucyjnego sp. z o.o. Oddział Dystrybucji Gazu w O. na Pomorską Spółkę Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w O.

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu wniesionej skargi kasacyjnej, zważył, że trafny okazał się zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c., przez niedostateczne wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku i uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego - temu Sądowi (wyrok z 5 maja 2009 r., I PK 6/09).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy wskazał między innymi, że w sprawie z zakresu prawa pracy, w której strona wywodzi roszczenia z aktu nienależącego do katalogu źródeł prawa powszechnie obowiązującego (art. 87 i 91 Konstytucji RP, sąd jest obowiązany do dokonania oceny, czy jest to akt zawierający przepisy prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 k.p. Zajmując powyższe stanowisko Sąd Najwyższy miał na uwadze to, że Sąd Okręgowy, uznając pkt 6 „Programu Restrukturyzacji Zatrudnienia oraz Wydzielania Niektórych Funkcji z Grupy Kapitałowej PGNiG S.A.”, stwierdził, że Program ten był „traktowany jako źródło prawa pracy” (Sąd nie wyjaśnił przez kogo) i dlatego „na mocy jego postanowień oraz w związku z art. 9 kodeksu pracy stanowi źródło Prawa Pracy dla Grupy Kapitałowej PGNiG S.A.”.

Zaskarżonym rozpoznawaną skargą wyrokiem Sąd Okręgowy oddalił apelację, nie obciążając powoda kosztami procesu na rzecz pozwanej.

Przy powtórным rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy dokonał oceny aktów prawnych obowiązujących w jednostkach Grupy Kapitałowej Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A., z punktu widzenia ustalenia, czy zawierają one postanowienia, dotyczące dochodzonego przez powoda indywidualnego świadczenia osłonowego, które mogą być uznane za przepisy prawa pracy w

rozumieniu art. 9 § 1 k.p. Sąd ustalił, że „Program restrukturyzacji zatrudnienia oraz wydzielenia niektórych funkcji z Grupy Kapitałowej PGNiG S.A. lata 2005 - 2007 (II etap)” został przyjęty uchwałą Zarządu Spółki PGNiG S.A. w Warszawie z 14 czerwca 2005 r. Nr 412/2005. Wskazał też, że zgodnie z pkt 6 Programu pracownicy objęci działaniami restrukturyzacyjnymi będą otrzymywać dodatkowe indywidualne świadczenia osłonowe według kryteriów określonych w załączonej tabeli. Sąd ustalił, że uchwałą Zarządu Spółki PGNiG S.A. w Warszawie z 25 października 2007 r. Nr 770/2007 wprowadzono aneks nr 1 do „Programu restrukturyzacji zatrudnienia oraz wydzielenia niektórych funkcji z Grupy Kapitałowej PGNiG S.A. lata 2005 - 2007 (II etap)”. Stwierdził, że uchwała Nr 412/2005 upoważniła Prezesa Zarządu do zawarcia z Centralami Związków Zawodowych GNiG porozumienia w sprawie zasad i procesów programu. Sąd Okręgowy ustalił też, że 1 sierpnia 2005 r. pomiędzy Centralami Związków Zawodowych GNiG a Zarządem PGNiG S.A. doszło do zawarcia porozumienia w sprawie zasad i procedur realizacji „Programu restrukturyzacji zatrudnienia oraz wydzielenia niektórych funkcji z Grupy Kapitałowej PGNiG S.A. lata 2005 - 2007 (II etap) (...) oraz towarzyszących programowi działań osłonowych dla pracowników oddziałów i spółek zależnych PGNiG S.A. W pkt III - 1 porozumienia wskazano, że pracownikom spółek Grupy Kapitałowej PGNiG S.A. objętym programem, z którymi został rozwiązany stosunek pracy w okresie od 1 stycznia 2005 r. do chwili wejścia w życie „Programu restrukturyzacji zatrudnienia oraz wydzielenia niektórych funkcji z Grupy Kapitałowej PGNiG S.A. lata 2005-2007 (II etap)” i którzy spełniają warunki określone w tym programie zostaną wypłacone osłony w ustalonej w nim wysokości. W pkt III-7 wskazano, że porozumienie wiąże strony i w przypadku niedotrzymania przez którąkolwiek ze stron jego realizacja może zostać wstrzymana do czasu ustaleń organów arbitrażowych, właściwych do rozpoznawania sporów zbiorowych. Sąd Okręgowy ustalił, że uchwałą Nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. z 9 listopada 2005 r. zatwierdzono wdrożenie w spółce „Programu restrukturyzacji zatrudnienia oraz wydzielenia niektórych funkcji z Grupy Kapitałowej PGNiG S.A. lata 2005 – 2007 r. (II etap)” Jedynym udziałowcem pozwanej Spółki było Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. W pozwanej Spółce od 19 listopada 2003 r.

obowiązuje zakładowy układ zbiorowy. W art. 43 tego układu stwierdzono, że do końca 2007 r. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych może być powiększony raz w roku o kwotę przeznaczoną na pomoc finansową dla osób zwalnianych z przyczyn nie dotyczących pracowników, zgodnie z „Programu restrukturyzacji zatrudnienia oraz wydzielenia niektórych funkcji z Grupy Kapitałowej PGNiG S.A. lata 2005 - 2007”. Dokonując oceny prawnej charakteru powyższych aktów Sąd drugiej instancji uznał, że „Program restrukturyzacji zatrudnienia oraz wydzielenia niektórych funkcji z Grupy Kapitałowej PGNiG S.A. lata 2005-2007 (II etap)” zawiera przede wszystkim wytyczne i postulaty w zakresie restrukturyzacji zatrudnienia. W tym zakresie trudno nadać mu wagę norm kształtujących prawa w zakresie indywidualnego prawa pracy. Jednakże zgodnie z pkt 6 Programu, pracownicy objęci działaniami restrukturyzacyjnymi będą otrzymywać dodatkowe indywidualne świadczenia osłonowe według kryteriów określonych w załączonej tabeli. Postanowienie to ma charakter imperatywny („przyznawane będą”) i redakcję charakterystyczną dla normy prawnej. „Program” jest jednostronnym aktem kierownictwa Grupy Kapitałowej PGNiG S.A., jednak zawarte 1 sierpnia 2005 r. porozumienie pomiędzy Centralami Związków Zawodowych GNiG a Zarządem PGNiG S.A. „inkorporowało” go do swojej treści. Porozumienie to ma charakter porozumienia zbiorowego, a Program jest jego integralną częścią. Sąd Okręgowy uznał, że nie ma wątpliwości, że rozważane porozumienie (Program) nie ma oparcia normatywnego w żadnej z ustaw. Nie kwestionuje tego również strona pozwana. Wypowiadając ten pogląd Sąd przyjął za podstawę oceny szerokie rozumienie zwrotu „oparte na ustawie” z art. 9 § 1 k.p., przyjęte w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 23 maja 2006 r. (III PZP 2/2006, OSNP 2007, nr 3-4, poz. 38), jako wskazanie w ustawie (wyraźne lub wyinterpretowane) możliwości zawarcia porozumienia zbiorowego, nawet bez bliższego jego określenia. Sąd Okręgowy wskazał też, że w orzeczeniu z dnia 21 października 2008 r., III KAS 2/08 (OSNP 2009 nr 7-8, poz. 111) Kolegium Arbitrażu Społecznego przy Sądzie Najwyższym oceniało charakter prawny analogicznego porozumienia zawartego przez Grupę Kapitałową Energia S.A. w G. z centralami związkowymi. W orzeczeniu wskazano, że porozumienie („umowa społeczna”) pracodawcy ze związkami zawodowymi, które nie jest oparte na ustawie oraz nie

określa praw i obowiązków stron stosunku pracy, nie ma charakteru normatywnego w rozumieniu art. 9 § 1 k.p. Porozumienie takie ma oparcie w art. 59 ust. 2 Konstytucji RP i ustala uprawnienia oraz zobowiązania jego stron. W rezultacie Sąd stwierdził, że porozumienie z 1 sierpnia 2005 r., jak i Program wskazywały, że konkretne zmiany strukturalne i w zakresie zatrudnienia będą zachodzić u konkretnych pracodawców wchodzących w skład Grupy Kapitałowej. Porozumienie i Program stanowiły jedynie wytyczne i ogólne ramy organizacyjne dla planowanych zmian. Dlatego, porozumienie to nie ma charakteru normatywnego, nie stanowi prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 k.p., jest jedynie zobowiązaniem określającym tylko wzajemne obowiązki jego stron. Odnosząc się następnie do art. 43 zakładowego układu zbiorowego pracy (dalej „zuzp”), Sąd Okręgowy stwierdził, że nie do przyjęcia jest konstrukcja zaprezentowana przez powoda, zgodnie z którą „Program restrukturyzacji” został na mocy art. 43 zuzp włączony do tego układu i przez to stał się źródłem prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 k.p. Nie da się pogodzić takiego poglądu z treścią art. 43 zuzp, według którego do końca 2007 roku Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych może być powiększony raz w roku o kwotę przeznaczoną na pomoc finansową dla osób zwalnianych z przyczyn niedotyczących pracowników zgodnie z Programem restrukturyzacji zatrudnienia oraz wydzielenia niektórych funkcji z GK PGNiG S.A. lata 2005 - 2007. Pomijając już kwestię czasową tego przepisu, ograniczająca jego zastosowanie do końca 2007 roku, należy wskazać, że nie upoważnia on do twierdzenia, że pozwana spółka włączyła do zuzp postanowienia o prawie do świadczeń osłonowych przewidzianych w Programie. Pogląd taki jest całkowicie oderwany od treści art. 43 zuzp i stanowi niedopuszczalną nadinterpretację treści tej normy prawnej.

Z tego względu roszczenie powoda skierowane przeciwko pozwanemu nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy wskazał też, że porozumienie z 1 sierpnia 2005 r. zostało zawarte przez Grupę Kapitałową PGNiG S.A., tymczasem pozwana w sprawie jest Pomorska Spółka Gazownictwa Spółka z o.o. w G. Jednostki te mają oddzielną osobowość prawną a ich powiązania mają jedynie charakter kapitałowy. Zobowiązaniowy charakter tego porozumienia determinuje konieczność jego oceny miarą cywilnoprawną. Regułą w relacjach o charakterze obligacyjnym jest, że wiążą

one jedynie podmioty zobowiązane. W konsekwencji nie można przyjąć, że rozpatrywane porozumienie z 1 sierpnia 2005 r. (program) wiąże również pozwanego, jako odrębny podmiot prawa, który nie był stroną porozumienia. Przesądza o tym jednoznacznie okoliczność, że porozumienie nie jest źródłem prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 k.p. W konsekwencji powództwo powoda skierowane przeciwko Spółce Gazownictwa Spółka z o.o. w G. jest niezasadne także z racji braku legitymacji procesowej biernej.

Z tych względów apelację zgodnie z art. 385 k.p.c. należało oddalić.

W skardze kasacyjnej powód, reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w pkt I, zarzucając naruszenia prawa materialnego, przez błędną wykładnię art. 9 § 1 k.p. w związku z art. 43 zuzp, przez błędne przyjęcie, że „Program restrukturyzacji zatrudnienia ... na lata 2005 - 2007” (II etap) uzupełniony przez „Plan restrukturyzacji zatrudnienia na rok 2008” nie został zintegrowany przez art. 43 z tym układem, a przez to oba „Programy restrukturyzacyjne” nie stały się źródłem prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 k.p., „co skutkuje brakiem uprawnienia powoda do świadczenia ostonowego z powodu likwidacji jego stanowiska pracy (stanowisko interesanta)”. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda 50.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 marca 2008 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu za drugą instancję, w tym za sporządzenie skargi i udział w postępowaniu kasacyjnym. Skarżący wskazał, że Sąd Najwyższy uznał zapisy programów restrukturyzacyjnych, czy też pakietów socjalnych za wiążące zakłady pracy, w sytuacji, gdy układy zbiorowe pracy „legalizowały” te zapisy, względnie potwierdzał je sam pracodawca, stosując je w praktyce. Zdaniem powoda art. 43 zuzp przez swoją treść o „Programie restrukturyzacyjnym” oraz o środkach finansowych na cele związane z tym Programem, włączył „Program” i świadczenia w nim zawarte do źródeł prawa pracy. W przekonaniu powoda, skoro przepis ten mówi o „Programie restrukturyzacyjnym na lata 2005-2007” oraz o pomocy finansowej dla osób zwalnianych z przyczyn niedotyczących pracowników na mocy tego „Programu”, a nadto o źródłach częściowego finansowania tej pomocy (z ZFSS), to w sposób oczywisty „Program”

ten został włączony, czy też zintegrowany z UZP i przez to jest źródłem prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 k.p. Art. 43 zuzp wprawdzie ograniczył czasowo stosowanie pomocy dla pracowników tylko do końca 2007 r., ale to nie oznacza, że „Program” nie jest zintegrowany z układem zakładowym. Stanowisko powoda w N. zostało zlikwidowane 30 września 2007 r. i z tym dniem nabył on roszczenie do świadczenia osłonowego, czyli mieści się w przedziale czasowym 2005 - 2007, o którym mówi art. 43. Ponadto nie bez znaczenia jest fakt, że strona pozwana uprawnienia pracownicze zawarte w obu „Programach” stosowała w praktyce w stosunku do innych pracowników, a to dowodzi, że zintegrowała je z art. 43 przez fakty dokonane, czyli wypłacenie odchodzącym pracownikom różnych świadczeń. Powód nie może być odmiennie traktowany.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach podstaw kasacyjnych, a ponieważ skarżący nie zarzucił naruszenia przepisów postępowania, Sąd Najwyższy jest związany podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku przy ocenie naruszenia prawa materialnego (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). W tej sytuacji rozpoznanie skargi kasacyjnej należy ograniczyć do oceny zasadności podstawy naruszenia przepisów prawa materialnego, przewidzianej w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.

Istotę sporu stanowi wykładnia art. 43 zuzp. Skarżący odwołuje się do poglądu, według którego strony układu zbiorowego (lub innego porozumienia zbiorowego w rozumieniu art. 9 § 1 k.p.) mogą włączyć do tego aktu pakiet socjalny niezawierający przepisów prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 k.p. przez co pakiet staje się częścią układu. Istotnie pogląd dopuszczający taką możliwość został wyrażony w kilku wyrokach Sądu Najwyższego (zob. np. wyrok z dnia 30 maja 2001 r., I PKN 435/00; wyrok Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2001 r., I PKN 729/00, OSNP 2003 nr 23, poz. 568, OSNP 2003, nr 7, poz. 175; wyrok z dnia 25 maja 2005 r., I PK 223/04, OSNP 2006 nr 3-4, poz. 36; wyrok z dnia 25 maja 2005 r., I PK 228/04, OSNP 2006 nr 3-4, poz. 37; wyrok z 8 czerwca 2010 r., I PK 23/10). Możliwość taka w ustalonych okolicznościach rozpoznawanej sprawy nie zachodzi. Art. 43 zuzp stanowi, że „do końca 2007 roku Zakładowy Fundusz Świadczeń

Socjalnych, o którym mowa w Art. 29 pkt 3, może być powiększony raz w roku o kwotę przeznaczoną na pomoc finansową dla osób zwalnianych z przyczyn niedotyczących pracowników zgodnie z Programem restrukturyzacji zatrudnienia oraz wydzielenia niektórych funkcji z GK PGNiG S.A. lata 2005 - 2007.”. W świetle treści tego przepisu przekonujące jest stanowisko Sądu Okręgowego, że nie upoważnia on do twierdzenia, że pozwana Spółka włączyła do układu zakładowego postanowienia o prawie do świadczeń osłonowych przewidzianych w Programie. Zawarte w tym przepisie stwierdzenie o możliwości przeznaczenia określonej kwoty na pomoc finansową dla zwalnianych pracowników nie daje podstawy do twierdzeń skarżącego o takim włączeniu. Warto też zwrócić uwagę, że w przepisie tym mówi się o możliwości powiększenia środków Zakładowego Fundusz Świadczeń Socjalnych, z którego świadczenia nie mają charakteru roszczeniowego. Skarżący nie przedstawił argumentów uzasadniających odmienną wykładnię rozważanego przepisu, ograniczając się do wyrażenia przekonania, że treść art. 43 zuzp świadczy w sposób oczywisty, iż Program „został włączony, czy też zintegrowany z UZP”, a odmienna interpretacja dokonana przez Sąd Okręgowy jest absolutnie nieprawidłowa. Należy dodać, że ani z ustaleń przyjętych w podstawie zaskarżonego wyroku, ani z twierdzeń skargi kasacyjnej, nie wynika, by w kwestii tej wykładni istniały wyjaśnienia stron układu, które mogłyby uzasadniać odmienną wykładnię. Stanowiska skarżącego nie uzasadnia też lakoniczne stwierdzenie, że „strona pozwana uprawnienia pracownicze zawarte w obu „Programach” stosowała w praktyce w stosunku do innych pracowników, a to dowodzi, że zintegrowała je z art. 43 UZP przez fakty dokonane, czyli wypłacenie odchodzącym pracownikom różnych świadczeń. Powód nie może być odmiennie traktowany.”. Przede wszystkim nie wiadomo jakich świadczeń dotyczy praktyka, o której mówi Autor skargi, wskazując na „różne świadczenia”. Strona skarżąca powinna też wykazać, że praktyka ta świadczy o istnieniu porozumienia stron układu, co do włączenia postanowień Programu dotyczących świadczenia osłonowego do układu zbiorowego pracy. Na obecnym etapie rozpoznania sprawy powoływanie się na tego rodzaju fakty jest spóźnione. W podstawach skargi (ani w jej uzasadnieniu) nie podniesiono też zarzutu nierównego traktowania powoda w porównaniu z innymi

pracownikami, co uniemożliwia Sądowi Najwyższemu rozpatrzenie skargi w tej płaszczyźnie.

Z powyższych względów, stosownie do art. 398¹⁴ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.